

uoma, ovat paremmassa asemassa monien eri ulkomaisten kauppiaan nähden kuin keski- ja itävaltiot.

Sellaiset, jotka ovat käyneet tai olleet New Orleansissa, ovat mahdollisesti nähneet suurikokoisia "merijunia," proomuna, jotka kuljettavat tavarajunia. Jotkut näistä proomuista "nielevät kitaansa" niinkin paljon että yhdeksänkymmentäviisi täydessä lastissa olevaa tavaravaunua, kuljettavat ne Mississippi-jokea myöten Meksikon lahdelta ja sen yli Cubaan, jossa ne jälleen jatkavat matkaansa määräraajoitukseensa rautateitä myöten. Tässä vain yksi esimerkki niistä eduista mitkä ovat tarjolla sellaisille alueille, jotka ovat rikkaita raaka-aineista ja lähellä suuria meriä, kuten monet etelävaltioista ovat puuvillan kasvatukseen ja siitä saataviin tuotteisiin nähden.

Tunnettu amerikalainen kolumnisti — sanoma-lehtipalstain täyttävä — Will Rogers kirjoitti kerran, että "Jenkit parvelevat etelään kuin heinäsiirakat." Tällä kai erikoisemmin tarkoitettiin Uuden Englannin valtioista siirtyviä tuotannon harjoittajia. Mutta jenkkien parvelleminen etelävaltioihin ei ole rajoittunut riistämistarkoituksissa harhaileviin kapitalisteihin, vaan ovat siihen "synnillisiksi" joutuneet työläisetkin.

Tuhannet ja tuhannet työläiset, joista lukemattoman monet ovat menneinä aikoina osallistuneet itä- ja keskivaltioiden tuotannolliseen elämään, parvelevat tälläkin kerralla etelävaltioiden tehdas-keskustoissa ja maaseuduilla etsimässä mahdollisuutta työvoimansa myynnille. Näissä joukoissa löydämme täysiverisiä jenkkejä yhtä hyvin kuin siirtolaisia ja mustaihoisia työläisiä. Etelävaltioiden halpahintaisesta työvoimasta ei voida enää puhua siinä mielessä kuin siltä puhuttiin menneinä vuosina.

Taannottain eräs new-orleansilainen kaupustelijaksi lausui, että "kaikki se, mikä etelävaltioissa edustaa vanhaa plantaasiakautta, ei tarvitseisi mitään muuta kuin perusteellisesti polttavan tulen." Mutta kuvannollisesti puhuen samaa voitaisiin sanoa nykyajasta industrialismista edustavasta "uutundestakin," teollisuuskapitalismista. Se myöskään ei tarvitseisi enään nykyisellään ollen mitään muuta kuin "perusteellisesti polttavan tulen," sillä se myös on menettänyt kykynsä tarjota elämän mahdollisuuksia ympärillensä keräämille massajoukoille.

Työttömyys on paisunut suunnattomaksi etelävaltioissa kuten muuallakin kautta koko maan. Tuhannet ja tuhannet työläiset olisivat halukkaita myymään työvoimaansa niinkin mitättömästä hinnasta kuin puolen dollarin tai kuudenkymmen sentin päiväpalkasta. Mutta siihenkään ei ole mahdollisuutta. Puuvillamylyt useissa tapauksissa ovat kokonaan seisahduksissa ja monissa tehdään työtä vain kaksi tai kolme päivää viikossa.

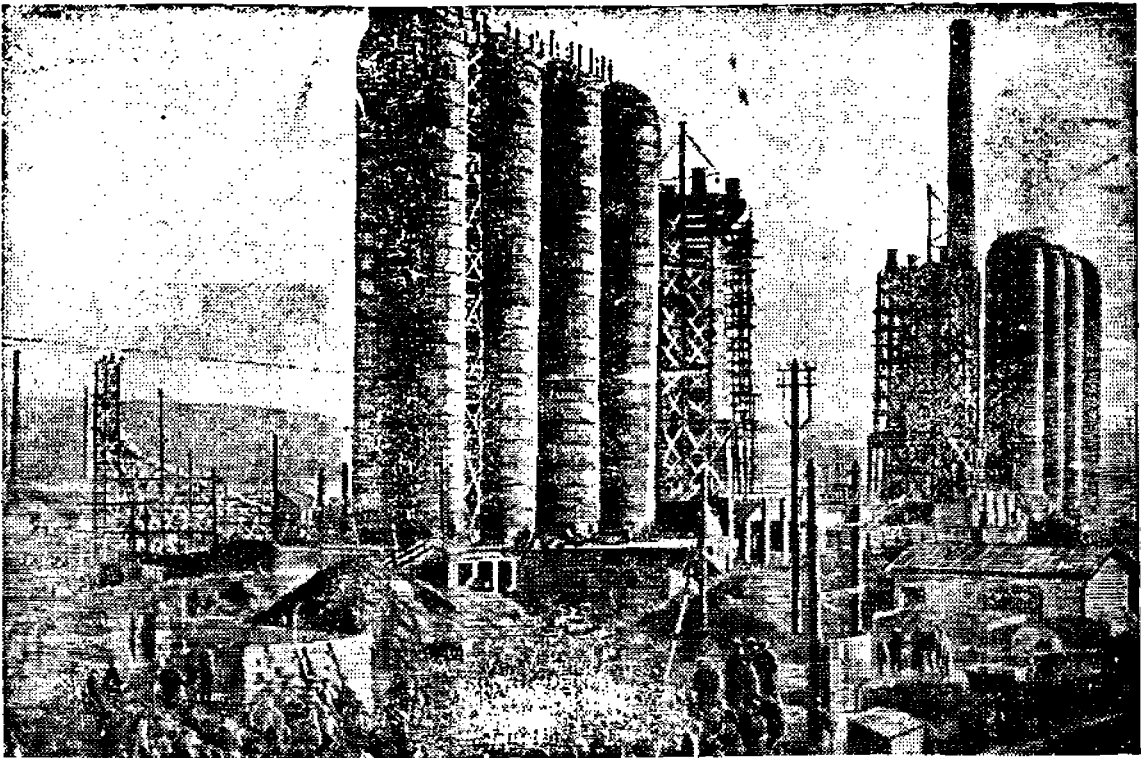
Kaikkia näitä seikkoja silmällä pitäen voidaan siis sanoa, että nykyaikainen industrialismi etelävaltioissa, vaikka sitä ympäröikään selvemmin nähtävä vanhanaikaisuus kuin ehkä monien muiden alueiden tehdasteollisuutta, ei enää ole nutta vaan vanhaa, jonka helmoissa lisääntynyt ja kouluun-tuva proletaarinen aines joutuu pakostakin tutustumaan niihin ajatussuuntiin ja virtauksiin, jotka edustavat pyrkimystä päästä vapautumaan yksityiskapitalismin kahleista, joissa eläen työväestöllä ei näytä olevan minkäänlaisia mahdollisuuksia jokapäiväisen elämän ja toimeentulon takaaviin keinoihin.

Havaintoja Nykyhetken Venäjältä

ERÄS SAKSALAINEN, Herman Ernyn niminen työläinen on ollut viisi kuukautta Venäjällä työssä metallityöläisenä ja kuvaa havaintojaan kirjoituksessa mikä on julkaistu Vorwärts nimisessä sosialidemokraattien lehdessä. Koska kirjoitus tuntuu kohtalaiseen asialliselta ja on lähtenyt sellaisen kynästä, joka on omakohtaisesti ollut kokemassa niin julkaisemme sen tässä lukijoillemme.

Mannheimiläinen työläinen matkustaa Venäjälle Puolan kautta, jonka maaperässä vieläkin näkyvät sodan jäljet, kaadetut metsät, piikkilanta-aitaukset ja vielä auki olevat juoksuhaudat. Venäjän rajalla on suuri riemukaari, jonka otsikkoon on kirjoitettu: "Me tarvitsemme teitä kalkkia työtä tekeviä lännestä, kommunismi tulee pyyhkimään pois kaikki rajat!" Sanat ovat merkitykselliset, ja punaiset liput vaikuttavat aina proletaarin mie-

leen. Vielä kappale matkaa, niin ollaan Moskovassa. Ensimmäiseksi hämmästyttää rautatienasema suurine ihmisjoukkoineen, jotka ovat sinne leirytyneet tavaroineen päivineen. Sitten saamme vilkaista kasvavaan jättiläismäiseen europalais-aasialaiseen kaupunkiin. Katuliikenne on kuumeista, raitiovaunut täpösen täynnä väkeä ja muuten — etenkin arkkitehtuurissa — näkyy kaikkialla uuden, europalaisen ja vanhan, aasialaisen sekotus: suuria nykyajaisia rakennuksia samaan tapaan kuin Berliinissä ja Hampurissa vanhojen sivukatujen varrelle ripoteltuina. Vanha on valtavasti voitolla, nutta on rakennettu vain sekaan ja se näyttää saarella keskellä merta. Mutta paljon rakennetaan kuitenkin, ensisijassa tehdasrakennuksia eikä asuinrakennuksia. Asuntotarve jää kauaksi taustalle teollisuustarpeen rinnalla. Sikäli kuin asuintaloja rakennetaan, tehdään ne nykyaikaisia, jokseenkin wieniläi-

Kuznetsk Basinilla Venäjällä rakenteilla oleva suuri terästehdas

seen malliin. Mutta ne muodostavat vain pisaran kuumalla kivellä, sillä asutokurjuus on tavattoman suuri.

Uudet ihmiset Moskovan kaduilla sointuvat ulkonaisesti kovin vähän yhteen noiden uusien rakennusten kanssa. Äärettömän viheliäinen ja niukka vaatetus on silmiinpistävä. Paljon nähdään ihmisiä, joilla on niinmatosta tehdyt jalkineet nilkka-riepuineen. Nämä ovat enimmäkseen maalta tulleita sesonkityöläisiä, joiden paljous kuitenkin antaa leimansa katukuvalle. Olvallisesti puettuja ovat sotilaat, ja korkeammat neuvostoviranomaiset ovat hyvin puettuja, nähdään myös useita loistavasti vaetetettuja naisia, venäläisiä ja ulkomaalaisia komeissa turkeissa. Tämä on vastakohta neuvostokaupungin katukuvassa, se on itsessään vähemmän jyrkkä kuin meillä, mutta nykyään se joukkojen suuren köyhyyden takia vaikuttaa vielä voimakkaammalta, melkein pä loukkaavalta. Sotaväkeä muuten näkyy viljalti kaikkia aselajeja ja kaikenlaisissa univormuissa. Työläiseen joka ei ole omaksunut kommunistista sota-ajattelutapaa, se ei vaikuta erittäin kohottavasti. Vielä kiusallisemmin vaikuttaa kuitenkin siviiliväestön militarisoiminen. Moskovan suurimmilla toreilla voidaan usein nähdä työväkeä, ennenkaikkea työläisnuorisoa, jota sotilashenkilöt harjoittavat.

Kun puhutaan Moskovan elämän positiivisista puolista, niin siihen kuuluu vilkkaan rakennustoiminnan ohella säännöllinen sivistystoiminta. Museot ovat komeita, taulut vain ovat peräsin van-

hemmalta ajalta, mutta ne on järjestetty uudelleen, alkakausien mukaan. Ne antavat esimerkiksi mahdollisuuden yleiskatsaukseen Venäjän historian päätaphtumista. Koskaan en tule unhoittamaan suuren venäläisen maalarin, Rjepinin historiallisia tauluja. Lukuisissa museoissa ja kuvagallerioissa käy verrattain paljon väkeä. Opastus niissä on moitteetonta. Mutta suurimman vaikutuksen miinuun on tehnyt käynti eräässä poliittisessa museoissa. Se oli vallankumoushistoriallinen laitos — entisten poliittisten vankien yhdistyksen museo. Siinä nähdään venäläisten vallankumouksellisten kärsimysten tie, sillä ymmärretään kun nähdään kuritushuonekoppien teloitusnäytelmien mallit, miten karaistui se sankarillisten kumouksellisten sukupolvi, joka kukisti tsaarilaisuuden. Mutta bolshevikit olivat silloin niissä kuitenkin vähemmistönä, ja tänä päivänä istuvat noissa samoissa kopeissa monet venäläiset sosialistit, jotka eivät ole tahtoneet luopua vakaumuksestaan. Tämä valtavasti vaikuttava museo ei kuitenkaan näy erikokoisesti vetävän puoleensa Moskovan yleisää: minä olin yksin sillä kerralla koko museossa.

On suhtauduttava hyvin varovasti kaikkeen siihen, mitä ulkomaalaiset kertovat Neuvosto-Venäjältä. Ei näet ole unohdettava, että ulkomaalaiset ovat Venäjällä jonkinlainen etuoikeutettu yhteisö. Heillä on talkasauva — kultavaluutta. Mutta Venäjällä on inflatiovaluutta. Ulkomaalainen, jolla on jonkin verran valuuttaa, tuntee olevansa Venäjällä, kuten rikas amerikalainen dollareineen Sak-

sassa inflation aikana. Kaikki on hänelle tarjolla. Hänen täytyy saada mahdollisimman paljon hyviä vaikutteita ja jättää maahan mahdollisimman paljon valuuttaa. Ulkomaalaisen insinöörin, virkailijan tai työmiehen ei tarvitse juuri paljonkaan turvautua vapaisiin markkinoihin, joilla hinnat ovat tavattomasti korkeammat inflation johdosta. Hän saa ostaa välttämättömimmät elintarpeet erikoisista ulkomaalaisia varten perustetuista osuuskaupeista, joissa hänelle myydään venäläisellä rahalla ja paljon halvemmalla kuin vapaassa kaupassa. Muuten hänen käytettävänä on myös valuutakaupat, joissa hän ulkomaalaisella valutalla saa ostaa kaikkea, vieläpä kalleimpia ja harvinaisimpiakin tavaroita. Niissä löytyy ranskalaisia hajuvesiä, hienoimpia englantilaisia nahkatavaroita, venäläistä kaviaaria j.n.e. Näiden ylellisyyskauppojen kynnyksellä loppuu ankara neuvostojärjestelmä. Voidaan hyvin ymmärtää miksi nälkäiset, räjäsiiset ihmiset niiden ulkopuolella katselevat tahtomattaan ahnaasti näyteikkunoilla olevia kalliita esineitä ja vilkaisevat vihamielisesti niiden ihanuuksten lihaviin käyttäjiin, jotka käyvät noissa kauppoissa.

Ulkomaalaiset muuten jättävät paljon rahaa Moskovaan. Minä maksoin kaikkein vaatimattomimmasta pienestä hotellihuoneesta 25 Rm. päivässä. Mutta elipä ulkomaalainen siellä miten vaatimattomasti tahansa, niin hänen elämänsä on kuitenkin ylellistä venäläisen väestön olosuhteisiin verraten. Siitä syystä hän ei myöskään ole mikään luotettava todistaja, koska hän elää toisenlaista elämää kuin venäläiset työläiset ja talonpojat. Eikä

hän ole epäluotettava todistaja ainoastaan siitä syystä, että hän ei useimmiten ollenkaan osaa venäjän kieltä, vaan ennen kaikkea sen tähden, että ei tunne maan kärsimyksiä. Porvarilliset teollisuus-sanomalehtimiehet — nämä herrat hakevat sieltä joko voittoja taikka "kiintoisia" ja jännittäviä aiheita kertomuksiinsa — panevat Venäjällä huikeita summia likoon ja katselevat yliolkaisesti venäläisten työläisten köyhyyttä ja kärsimyksiä.

Mutta myöskin saksalaiset kommunistit ja muut sellaiset, jotka ottavat osaa lukuisiin lähetystöihin, kiitävät hyvinhoidettuina ja hoivattuina pikajunissa läpi tuon jättiläisvaltakunnan, katselevat maata matkustajina, turisteina, ovat kaiken aikaa kommunistien seurassa ja näkevät vain sen, mitä heille näytetään ja palaavat muutamien viikkojen kuluttua "Venäjän tuntijoina" takaisin. He eivät tunne näännytetyn, huonosti ravitun venäläisen työläisen ruumiillisia ponnistuksia eivätkä talonpoikain ohkaista kaalisoppaa. Heitä voidaan siis kaikkein vähimmän pitää luotettavina todistajina.

Ei. Venäjästä voi totundenmukaisesti kertoa ainoastaan sellainen, joka kuukausimääriä, ilman oppaita, ilman silmälläpitoa ja ulkonaista vaikutusta on ollut rinnakkain venäläisten työläisten kanssa tehtaissa, joka ei ole katsellut venäläisten talonpoikain kovaa kohtaloa matkustajana, vaan aivan läheltä työskennellessään hänen rinnallaan.

Venäjälle ei ole mentävä Venäjän hallituksen vieraaksi, vaan sinne on mentävä yksinkertaisena työläisenä ja ihmisenä, jolla ei ole lappusuitsia päässä eikä mitään ennakkoluuloja.

Jos Aurinko Räjähttäisi?

Mitä tapahtuisi, jos jonakin päivänä aurinko räjähtäisi? Miten kävisi maapallollemme ja naapuriplaneetoille? Kysymys on epäilemättä kiintoisa, vaikka se onkin vähemmän mahdollisia tapauksia. Mikäli nerokkaimmat ihmisäivot ovat avaruus, ihmeitä yrittäneet ratkaista, eivät ne ole auringossa tuhoutumisoleita havainneet. Tiedemiehet vakuuttavat, että aurinko palvelee ihmiskuntaa vielä miljoonia vuosia, joten meidän on turha olla huolissamme. Siitä huolimatta on eräs amerikalainen naisastronomi selittänyt, millä tilanne näyttäisi auringon räjähtämishetkellä.

Tuon tuosta sukeltautuu uusia tähtiä taivaanlaelle. Useat niistä näyttävät vain tilapäisesti, häviten jälleen hämäryyteen. Avaruudessa tapahtuu näet sangen useasti n. k. räjähdyksiä, jotka aiheutuvat planeettojen radoiltaan suistumisista. Tällaisella retkellä harhaileva tähti tulee hyvin kirkkaaksi ennen tuhoutumistaan. Voisihan olla mahdollista, että auringollakin olisi sama kohtalo.

Otaksukaamme, että auringolle sattuisi onnettomuus. Samalla hetkellä sen valovoima kohoaisi suunnattomasti ja kaasuverho peittäisi sen kaut-

taaltaan. Kaikkiin avaruuden suuntiin syöksyisi auringosta hirmuisen kuumia kaasuja. Kolmen minuutin kuluttua saavuttaisi valovirta ja siitä johtuen kuumuus Merkurius-tähden. Meidän planeettamme syleilisi tuhansien astelten pätsi suunnilleen 5 minuuttia sen jälkeen, kun ensimmäiset säteet sattuivat Merkuriukseen, johtuen kummanki tähden etäisyydestä aurinkoon. Valonsäteitten kulkiessa 300,000 km. sekunnissa tavoittaisivat ne maankamaramme noin 8 minuutin 18 sekunnin kuluttua.

Samassa hetkessä, kun nämä hirmuisen kirkkaat ja kuumat valonsäteet kohtaisivat maapallomme, pirstoutuisi se. Koko elämä sokaistuisi ja palaisi samassa silmänräpäyksessä. Mutta ei vain meidän planeettamme siitä kärsisi, vaan auringossa tapahtunut katastroofi ulottuisi koko aurinkokuntaan. Mars-tähti saisi sen tuntea 12 minuutin kuluttua, Jupiter 45 minuutin ja Neptunus vasta 4 tunnin kuluttua. Mutta kaasuaalto saapuisi viimeksi mainittuun tähteen vasta runsaan kuukauden perästä. Niin etäällä ovat ne toisistaan.